NEUVOSTON SEKÄ NEUVOSTOSSA KOKOONTUNEIDEN JÄSENVALTIOIDEN HALLITUSTEN EDUSTAJIEN PÄÄTÖSLAUSELMA,

annettu 5 päivänä lokakuuta 1995,

rasismin ja muukalaisvihan torjunnasta työllisyyden ja sosiaaliasioiden alalla

(95/C 296/05)

NEUVOSTO SEKÄ NEUVOSTOSSA KOKOONTUNEIDEN JÄSENVALTIOIDEN HALLITUSTEN EDUSTAJAT, jotka

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen,

ottavat huomioon 11 päivänä kesäkuuta 1986 annetun Euroopan parlamentin, neuvoston, neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden edustajien sekä komission julistuksen([1]) sekä kaikki sen jälkeen alalla hyväksytyt päätöslauselmat, erityisesti rasismin ja muukalaisvihan torjunnasta 29 päivänä toukokuuta 1990 annetun neuvoston sekä neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien päätöslauselman([2]),

ottavat huomioon Korfulla 24 ja 25 päivänä kesäkuuta 1994, Essenissä 9 ja 10 päivänä joulukuuta 1994 sekä Cannesissa 26 ja 27 päivänä kesäkuuta 1995 Eurooppa-neuvoston kokouksissaan hyväksymät rasismia ja muukalaisvihaa koskevat päätelmät,

sekä katsovat, että

Euroopan unionin perustamissopimuksen F artiklan 2 kohdassa todetaan, että "unioni pitää arvossa yhteisön oikeuden yleisinä periaatteina perusoikeuksia, sellaisina kuin ne taataan ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyssä, Roomassa 4 päivänä marraskuuta 1950 allekirjoitetussa Euroopan yleissopimuksessa ja sellaisina kuin ne ilmenevät jäsenvaltioiden yhteisessä valtiosääntöperinteessä",

jäsenvaltiot korostivat Euroopan yhtenäisasiakirjassa, että on tarpeen "edistää yhdessä demokratiaa jäsenvaltioiden valtiosäännöissä ja lainsäädännössä tunnustettujen perusoikeuksien, ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamisesta tehdyn yleissopimuksen sekä Euroopan sosiaalisen peruskirjan pohjalta ja erityisesti vapautta, tasa-arvoa ja sosiaalista oikeudenmukaisuutta",

vaikka edistymistä onkin tapahtunut jäsenvaltioiden viime vuosina henkilöiden perusoikeuksien takaamiseksi ja integroimisohjelmien täytäntöön panemiseksi tekemän työn ansiosta, rasismin ja muukalaisvihan synnyttämää väkivaltaa ilmenee edelleen Euroopan unionin jäsenvaltioissa ja sillä on epäsuotuisa vaikutus sosiaaliseen yhteenkuuluvuuteen,

nykyinen työttömyys lisää taloudellisia vaikeuksia, estää Euroopan unionissa miljoonia ihmisiä osallistumasta asianmukaisesti taloudelliseen, sosiaaliseen ja poliittiseen elämään ja luo rasistisille ja muukalaisvihamielisille asenteille otollisen maaperän,

kaikkinaisen suoran tai epäsuoran rotusyrjinnän sekä rasismiin ja muukalaisvihaan perustuvien asenteiden ja käyttäytymisen kitkeminen edellyttää tehokkaita kansallisia määräyksiä, joiden noudattamista valvovat kansalliset, alueelliset ja paikalliset viranomaiset,

Euroopan parlamentin 27 päivänä lokakuuta 1994([3]) ja 27 päivänä huhtikuuta 1995([4]) antamat päätöslauselmat ja erityisesti sen huoli muukalaisvihamielisiä ja rasistisia ajatuksia suosivien puolueiden vaaleissa saamasta kannatuksesta otetaan huomioon,

Euroopan sosiaalipolitiikkaa käsittelevästä valkoisesta kirjasta 19 päivänä tammikuuta 1995 antamassaan päätöslauselmassa([5]) Euroopan parlamentti kehotti komissiota viipymättä "tekemään ehdotuksia tasavertaisen kohtelun takaamiseksi työmarkkinoilla riippumatta ikään, rotuun, sukupuoleen, vammaan tai haittaan ja vakaumuksiin liittyvistä seikoista",

komissio aikoo laatia Euroopan parlamentille ja neuvostolle tiedonannon, jossa se esittelee kysymystä koskevan toimintaohjelmansa yksityiskohtaisesti,

neuvoston 30 päivänä toukokuuta 1995 tekemät päätelmät sekä Korfun Eurooppa-neuvostossa perustetun rasismin ja muukalaisvihan neuvoa-antavan toimikunnan loppuraportti otetaan huomioon,

Yhdistyneet kansakunnat on julistanut vuoden 1995 kansainväliseksi suvaitsevaisuuden vuodeksi ja Euroopan neuvosto on Wienin julistuksen perusteella päättänyt toteuttaa tänä vuonna toimintasuunnitelmansa mukaisesti rasismin, muukalaisvihan, antisemitismin ja suvaitsemattomuuden vastaisen kampanjan Euroopassa,

Euroopan unionin toimielimet ja jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset toteuttavat kukin toimivaltansa mukaisesti tämän päätöslauselman soveltamisen edellyttämät toimenpiteet, ja

tämä päätöslauselma ei vaikuta yhteisöoikeuteen henkilöiden vapaata liikkuvuutta koskevissa kysymyksissä, tai

([1]) EYVL N:o C 158, 25.6.1986, s. 1
([2]) EYVL N:o C 157, 27.6.1990, s. 1
([3]) EYVL N:o C 323, 21.11.1994, s. 154
([4]) EYVL N:o C 126, 22.5.1995, s. 75
([5]) EYVL N:o C 43, 20.2.1995, s. 63

sellaisiin asiaa koskeviin sosiaaliturva-, oleskeluoikeus- ja työnsaantikysymyksistä annettuihin kansallisiin määräyksiin, joita sovelletaan yhteisöoikeuden piiriin kuulumattomiin henkilöihin,

1. TUOMITSEVAT erityisesti työllisyys- ja sosiaaliasioiden alalla ankarasti rasismin, muukalaisvihan ja antisemitismin niiden kaikissa ilmenemismuodoissa, yksilön oikeuksien räikeät loukkaukset sekä uskonnollisen suvaitsemattomuuden;

2. OTTAVAT HUOMIOON Euroopan parlamentin toistamiseen ilmaiseman huolen rasististen väkivallantekojen lisääntymisestä monissa Euroopan maissa ja kasvavasta propagandasta, jossa joissain maissa käytetään muukalaisvihaa vaalikampanjoissa;

3. TUNNUSTAVAT, että sosiaalipolitiikan alalla on erittäin tärkeää panna täytäntöön ohjelmia, jotka perustuvat syrjintäkiellon ja tasavertaisen kohtelun periaatteisiin sekä Euroopan unionin että jäsenvaltioiden tasolla niiden osallistuessa yhteiseen taisteluun rasismia ja muukalaisvihaa vastaan toimivaltansa mukaisesti;

4. PANEVAT MERKILLE kiinnostuneina, että neuvosto tarkastelee parhaillaan toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on

   a) tehdä kaikenlainen syrjintään, väkivaltaan, rotuvihaan ja uskonnolliseen vihamielisyyteen yllyttäminen rangaistavaksi jäsenvaltioiden omassa lainsäädännössä;

   b) lähentää oikeudellisia ja hallinnollisia menettelyjä jäsenvaltioiden kesken rangaistavaksi määriteltyjen tekojen torjumiseksi;

   c) alan kansainvälisen yhteistyön parantaminen, konkreettisesti varsinkin valvomalla eri muodoissa esiintyvää rasistista aineistoa ja sen levittämistä maiden rajojen yli;

5. PANEVAT MERKILLE tyytyväisinä, että sosiaali- ja työllisyysasioista vastaavalle komission jäsenelle on annettu tehtäväksi erityisesti rasismin ja muukalaisvihan torjunta sekä kaikki näihin vaikuttimiin perustuvia syrjinnän muotoja koskevat kysymykset;

6. KEHOTTAVAT komissiota esittämään tiedonannossaan yhteenvedon yhteisön nykyisten ohjelmien mukaisesti toteutetuista toimista sekä kertomaan mahdollisuuksista järjestää alalla uusia toimia rasismin ja muukalaisvihan torjumiseksi;

7. KEHOTTAVAT jäsenvaltioita ottamaan huomioon rasismin ja muukalaisvihan neuvoa-antavan toimikunnan tekemät suositukset pyrkiessään seuraaviin yhteisiin päämääriin:

   a) henkilöiden suojeleminen kaikilta rotuun, ihonväriin, uskontoon taikka kansalliseen tai etniseen alkuperään perustuvilta syrjinnän muodoilta;

   b) työllisyyden ja ammatillisen koulutuksen edistäminen tärkeinä keinoina asianomaisessa jäsenvaltiossa laillisesti oleskelevien henkilöiden integroimiseksi ottaen huomioon yhteiskunnan monimuotoisuus;

   c) jäsenvaltiossa laillisesti oleskeleviin työntekijöihin työelämässä kohdistuvan syrjinnän torjunta;

   d) syrjinnälle altteimpien henkilöryhmien, varsinkin naisten, nuorten ja lasten, tasavertaisen kohtelun edistäminen;

   e) demokraattisten periaatteiden ja ihmisoikeuksien sekä kulttuurisen ja uskonnollisen monimuotoisuuden periaatteen edistäminen nuorten keskuudessa sekä yleisessä mielipiteessä Euroopassa;

   f) yhteistyön ja kokemusten vaihdon rohkaiseminen jäsenvaltioiden kesken sosiaalisen yhteenkuuluvuuden edistämiseksi tehtävässä työssä käytettävien menettelyiden ja toimintatapojen osalta;

8. KEHOTTAVAT jäsenvaltioita toteuttamaan seuraavat toimenpiteet:

   a) jäsenvaltiot, jotka eivät sitä vielä ole tehneet, ratifiovat kaikkien rotusyrjinnän muotojen torjuntaa koskevat kansainväliset asiakirjat;

   b) koulutusjärjestelmissä, ammattioppilaitoksissa ja opettajien koulutuslaitoksissa sekä virkamiesten ja yritysten toimihenkilöiden koulutusohjelmissa korostetaan ihmisten monimuotoisuuden ja tasa-arvoisuuden kunnioittamisen tärkeyttä sekä suvaitsevaisuutta;

   c) tuetaan kansalaisliikkeitä ja -järjestöjä, jotka osallistuvat rasismin ja muukalaisvihan torjuntaan aktiivisesti ja demokraattisin keinoin, ja tehdään niiden kanssa tiiviisti yhteistyötä kansallisten käytäntöjen mukaisesti;

   d) edistetään viestintäalan ammattilaisten käytännesääntöjen kaltaisia tehokkaita itsesääntelyjärjestelyjä, ja

9. KEHOTTAVAT työmarkkinaosapuolia, ottaen huomioon niiden autonomisen aseman, osallistumaan aktiivisesti tässä päätöslauselmassa tarkoitettujen tavoitteiden toteuttamiseen ja tukemaan toiminnallaan jäsenvaltioiden rasismin ja muukalaisvihan torjumiseksi toteuttamia toimenpiteitä.